

Перелік визначень поняття економічної безпеки можна було б продовжувати, оскільки сама проблема економічної безпеки стала об'єктом дослідження багатьох учених.

Різноманітність трактувань терміна «економічна безпека», проте, дає підстави для загального висновку, а саме: економічна безпека не одновимірне поняття, а комплексне, оскільки включає безліч аспектів і зумовлена дією багатьох чинників і обставин.

Пріоритетними законодавчими актами національної безпеки є Конституція України і Закон України «Про основи національної безпеки України», підписаний Президентом України 19 червня 2003 р., та Концепія національної безпеки України, затверджена Президентом України 15 лютого 2007 р. В Конституції визначаються базові засади забезпечення національної безпеки держави. Згідно із ст. 106, Президент України забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави. Більш детально питання національної безпеки розкриті в другому законодавчому акті. Згідно з цим документом, під національною безпекою держави необхідно розуміти захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечується сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам.

АНТИАЛКОГОЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА В СЕРЕДОВИЩІ НЕПОВНОЛІТНІХ ЯК ПРІОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Здобувач кафедри теорії та історії держави та права Львівського державного університету внутрішніх справ, магістр права, магістр з економіки і підприємництва **Маркова В.О.**

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про міліцію» запобігання правопорушенням та їх припинення визначається одним з основних завдань міліції, що практично реалізується в покладенні на працівників міліції відповідного обов'язку

припиняти адміністративне правопорушення і здійснювати провадження у справах про них – згідно зі ст. 10 Закону. Крім того, міліція зобов'язана виявляти причини і умови, що сприяють вчиненню правопорушень, вживати в межах своєї компетенції заходів до їх усунення.

Одним з напрямків підвищення ефективності профілактичної діяльності ОВС серед неповнолітніх є підвищення рівня професіоналізму співробітників спеціалізованих служб ОВС у цій сфері. Більшість вітчизняних та закордонних дослідників, визначають професіоналізм правоохоронців як сукупність знань, умінь, навичок, що дозволяють виконувати відповідні професійні функції. Зокрема, дослідники О.М. Бандурка та В.О.Соболев до елементів, з яких складається професіоналізм співробітників ОВС, відносять: належний обсяг знань та інтелектуальний рівень; досить довгий термін навчання та підготовки; відповідність функцій, що виконуються, системі загально - соціальних цінностей; адекватну мотивацію, спрямовану на досягнення кінцевої мети; бажання служити людям, охороняти й захищати їх життя та власність; почуття корпоративної єдності.

В нормативних положеннях “Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей” затвердженій Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 19.12.2012 № 1176 наголошується на необхідності організації та здійснення заходів профілактики з дітьми в навчальних закладах, за місцем проживання з метою запобігання вчиненню ними адміністративних і кримінальних правопорушень. З метою попередження вчинення дітьми адміністративних правопорушень, пов'язаних із вживанням алкогольних напоїв, та недопущення інших негативних явищ, працівниками кримінальної міліції у справах дітей на постійній основі проводяться профілактичні заходи по цьому напрямку.

Статистика правопорушень свідчить, що неповнолітні під дією алкоголю скоюють злочини з особливою жорстокістю. Органи прокуратури останнім часом приділяють цій проблемі велику увагу, намагаючись не лише виявити взаємозв'язок між вживанням алкоголю та дитячою злочинністю, а й визначити коло державних служб і відомств, які повинні активно долучитися до боротьби з дитячим алкоголізмом. До причин

зростання злочинності серед неповнолітніх, Ф.А. Мустаєва відносить: безконтрольність продажу спиртних напоїв дітям, алкоголізм і насильство в сім'ї, комерціалізація центрів дозвілля, відеотек, ігрових залів, що штовхає молодь на скоєння корисливих злочинів з метою роздобути гроші.

Продаж алкоголю неповнолітнім є однією з поширених підстав для анулювання ліцензій. У 2012 році, співробітниками органів внутрішніх справ, викрито понад 640 випадків продажу алкоголю та тютюнових виробів неповнолітнім особам. Порушники втратили за поданням органів внутрішніх справ майже 1,2 тис. ліцензій, які давали право роздрібного продажу цієї підакцизної продукції. Порівняно з 2011 роком кількість анульованих ліцензій за продаж дітям цих заборонених товарів зросла майже вдвічі, тоді торговці втратили лише 631 ліцензію. Згідно ст. 15-3 Закону України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів" забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та тютюнових виробів особами, які не досягли 18 років. За порушення зазначеного обмеження, передбачено анулювання ліцензії на продаж алкогольних напоїв, тютюнових виробів та застосування штрафних санкцій. В силу ст.156 КупАП України передбачається адміністративно-правова відповідальність за продаж алкогольних напоїв або тютюнових виробів особі, яка не досягла 18 років.

На сьогодні в Україні не сформовано єдиної стратегії профілактичних дій, пов'язаних із вживанням алкоголю в навчальних закладах. Аналіз відповідей керівників навчальних закладів показав, що більшість з них швидше декларують наявність відпрацьованих підходів до вирішення проблемних ситуацій, пов'язаних з алкоголем і наркотиками в навчальному закладі, ніж такі правила насправді працюють. Так, 99,7% директорів навчальних закладів зазначили про контроль за вживанням алкоголю в навчальних закладах. При цьому 14% директорів вказали на відсутність конкретних процедур розгляду порушень цих правил. Лише 30% директорів зазначили, що в закладі є працівник, який має потрібну кваліфікацію з питань профілактики алкогольних та наркотичних проблем.

Згідно проведених результатів опитування працівників ОВС, закладів охорони здоров'я та громадян, узагальнено існуючі на сьогодні недоліки у сфері правового регулювання протидії алкоголізації. Зокрема, перша група респондентів до таких недоліків відносить відсутність комплексного нормативно-правового акта у сфері протидії алкоголізації (76 %), низьку ефективність заходів адміністративної відповідальності за правопорушення, зумовлені пияцтвом і алкоголізмом (64 %); друга група респондентів - недостатнє нормативно-правове забезпечення проведення просвітницьких і пропагандистських заходів у сфері антиалкогольної профілактики (51 %), відсутність правового регулювання процесу надання кваліфікованої медичної та психологічної допомоги особам, які зловживають спиртним (50 %); третя група – недостатнє правове регулювання діяльності ЗМІ у сфері рекламування алкогольних напоїв (65 %), вплив алкоголевиробників на процес прийняття актів у сфері протидії алкоголізації (58 %).

Одним із перспективних напрямків комплексного правового регулювання профілактики правопорушень взагалі та неповнолітніх зокрема, є створення та прийняття Закону про профілактику правопорушень. Справа в тому, що в Україні ще не склалося єдиної системи профілактики правопорушень, вона знаходиться ще на стадії формування та розвитку. Профілактична робота на сучасному етапі здійснюється хаотично й у мінімально можливому режимі

. Виникла нагальна необхідність зміни основних напрямів діяльності підрозділу органів внутрішніх справ, який працює у сфері захисту прав дітей, з карального на відновний, упровадження інноваційних форм і методів роботи з профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень серед дітей, зокрема застосування програм відновного правосуддя, педагогічно-корекційних програм, а також удосконалення кадрового забезпечення служби.